			
	LAUSUNTO		1 (2)
	21.1.2019		

Espoon vanhusneuvosto

Sosiaali- ja terveyslautakunnalle

Vanhusneuvoston lausunto valtuustokysymykseen kansallisen muistiohjelman toteuttamisesta Espoossa

Valtuutettu Lehtonen ja 27 muuta allekirjoittanutta valtuutettua kysyvät 16.10.2018 päivätyssä aloitteessa, miten Espoon kaupunki oman organisaationsa toiminnalla sekä yhteistyössä espoolaisten yhteisöjen, järjestöjen, oppilaitosten ja yritysten kanssa edistää Kansallisen muistiohjelman 2012-2020 tavoitteiden toteutumista Espoossa

Vanhusneuvosto toteaa pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa:

Lautakunnan esityslistateksti antaa kattavan kuvan, kuinka Espoo on toteuttanut muistiohjelman.

Muistisairaiden hoitoon ja asemaan on paneuduttu erityisesti viime vuosina. On havahduttu siihen, että etenevä muistisairaus on suurin yksittäinen iäkkäiden ihmisten pitkäaikaisen hoidon (omaishoito, kotihoito, pitkäaikaishoito) tarpeen aiheuttaja. Espoon tavoitteena on, että kotona asuu kaikista 75 vuotta täyttäneistä kuntalaisista 93 prosenttia. Laitoshoidon onnistunut vähentäminen riippuu siitä, miten hyvin entistä suurempi joukko muistisairaita kyetään hoitamaan kodinomaisessa hoidossa ja miten hyvin muistisairauksia pystytään tulevaisuudessa ehkäisemään.

Vanhusneuvosto haluaa kiinnittää huomiota yksinasuvan muistisairaana turvattomaan asemaan. Laitoshoidon vähentäminen ja kotona asuminen eivät saa olla itsetarkoitus. Palvelutarpeen arviointiin ja kehittämiseen otetaan jatkossa mukaan asiakkaat ja omaiset. Tämä on erittäin erittäin tärkeää, koska muistisairas ei välttämättä itse siihen pysty. Muistisairauden etenemisen seurannan ja säännöllisen laaja-alaisen palvelutarpeen arvioinnin kerrotaan mahdollistavan oikea-aikaisen tuen, hoidon, kuntoutuksen ja erilaisten palveluiden järjestämisen. Mahdollistaminen ei riitä. Lähitulevaisuudessa väestön ikääntyessä ja määrän kasvaessa tarvitaan lisää Viherlaakson ja Taavin tyyppisiä muistipalvelukeskuksia, joissa järjestetään päivätoimintaa ja lyhytaikaishoitoa kotona asuville muistisairaille sekä pitkäaikaishoitoa siinä vaiheessa, kun omassa kodissa asuminen ei enää ole turvallista.

			
	LAUSUNTO		2 (2)
	21.1.2019		

Muistisairaahan hoitopolku -projektin tavoitteena on määritellä toimialarajat ylittävä muistisairaahan yksilöllinen hoitopolku sekä kehittää eri toimijoiden välisiä yhteistyömalleja.

Projektin hyötytavoitteet ovat:

1. asiakas saa tarvitsemansa palvelun oikea-aikaisesti oikeassa paikassa
2. omaiset ja läheiset saavat tarvitsemansa tuen ja apua sujuvasti
3. organisaatioiden ja palvelualueiden välinen yhteistyö paranee ja työnjako selkiytyy
4. asiakkaan asuu turvallisesti ja toimintakykyisenä kotona

Vanhusneuvosto toivoo, että tavoitteet eivät jää kauniiksi sanoiksi todellisuudessa. Muistiohjelman 3. kohdan mukaisen hyvän elämänlaadun varmistaminen muistisairaille ihmisille ja heidän läheisilleen oikea-aikaisen tuen, hoidon, kuntoutuksen ja palvelujen turvin vaatii luotettavaa henkilökuntaa, jonka saamiseksi on panostettava mm. koulutukseen, palkkaukseen ja kohtuuhintaiseen asumiseen.

Vanhusneuvosto ilmaisee huolestumisensa siitä, miten mahdollisen sote/maakuntaudistuksen toteutuminen vaikuttaa lautakunnan esityslistalla selostettuun kehittämiseen Espoossa. Muistisairaudet ovat merkittävä kansanterveydellinen ja -taloudellinen haaste, kuten valtuustokysymyksessä todetaan. Muistiohjelmassa mainitut aivoterveiden edistämistoimenpiteet samoin kuin asenteiden muokkaaminen ovat mitä suurimmassa määrin paikallisia tehtäviä ja vaativat kuntatasoista verkottumista ja osaamista.

Espoossa 21.1.2019

Vanhusneuvoston puolesta

Olli Männikkö

Marja-Liisa Lahtinen

Puheenjohtaja

Varapuheenjohtaja

Katri Rannisto

Jäsen